

JUSTITSMINISTERIET

Folketinget
Retsudvalget
Christiansborg
1240 København K
DK Danmark

Dato: 13. april 2021
Kontor: Straffuldbyrdselskontoret
Sagsbeh: Karoline Ove Dahl
Sagsnr.: 2021-0030-5778
Dok.: 1907747

Hermed sendes berigtiget besvarelse af spørgsmål nr. 480 (Alm. del), som Folketingets Retsudvalg har stillet til justitsministeren den 7. januar 2021. Spørgsmålet er stillet efter ønske fra Pernille Vermund (NB).

Nick Hækkerup

/

Helene Bendtsen

Slotsholmsgade 10
1216 København K.

T +45 3392 3340
F +45 3393 3510

www.justitsministeriet.dk
jm@jm.dk

Spørgsmål nr. 480 (Alm. del) fra Folketingets Retsudvalg:

”Vil ministeren redegøre for indsatsen mod narko i landets fængsler. Vil ministeren i denne forbindelse redegøre for, hvor meget der findes, hvordan narkomisbrug og handel i fængslerne påvirker det kriminalpræventive arbejde og arbejdsmiljøet, samt redegøre for de sanktioner der anvendes.”

Svar:

Justitsministeriet har til brug for besvarelsen af spørgsmålet indhentet et bidrag fra Direktoratet for Kriminalforsorgen, der har oplyst følgende:

”1. Indsatsen mod narkotika i landets fængsler

Indsatsen mod narkotika i fængslerne er en integreret del af opgavevaretagelsen for kriminalforsorgens ansatte. Som følge af de grundlæggende sikkerhedsmæssige udfordringer forbundet med narkotika og øvrige ulovlige effekter er indsatsområdet særligt prioriteret for kriminalforsorgen.

Grundlæggende består narkotikainsatsen i at forhindre, at narkotika kommer ind i fængslerne, og i at narkotika, der er kommet ind i fængslerne, findes og konfiskeres.

Indsatsen understøttes af en række konkrete sikkerhedsmæssige foranstaltninger i form af f.eks. adgangskontrol, visitationer, anvendelse af narkotikahunde og urinprøvekontrol. Derudover er tiltag som videoovervågning og perimetersikring vigtige redskaber i kampen mod indkast af narkotika og andre ulovlige effekter.

Indsatsen mod narkotika skal imidlertid tillige ses i sammenhæng med andre målrettede sikkerhedsindsatser som f.eks. kriminalforsorgens efterretningsindsats. Kriminalforsorgen har på dette område styrket de proaktive indsatser, der skal tilvejebringe viden om, hvem der står bag indsmugling, samt hvordan og hvornår indsmugling finder sted. Den samme indsats understøtter tillige indsatsen med at finde narkotika inde i fængslerne, hvilket f.eks. sker ved løbende at forsyne fængselsbetjentene med ny viden om, hvor og hvordan narkotika bedst findes i f.eks. en fængselscelle.

2. Fund af narkotika mv.

Af Tabel 1 fremgår en oversigt over fund af narkotika og euforiserende stoffer i 2019 pr. institutionstype, opgjort på kategori og mængde.

Tabel 1. Oversigt over fund af narkotika og euforiserende stoffer i 2019¹

	Åbne fængsler		Lukkede fængsler		Arrester		Samlet	
	Antal fund	Antal gram ²	Antal fund	Antal gram ³	Antal fund	Antal gram ⁴	Antal fund i alt	Antal gram ⁵ i alt
Amfetamin	48	381,9	2	1,6	3	8,1	53	391,6
Heroin	11	19,2	5	30,2	6	27,1	22	76,5
Kokain	78	330,67	11	13,81	16	30,85	105	375,33
Hash <10 gram	856	1597	290	524	453	795	1599	2916
Hash ≥10 gram	197	8685	46	1311	58	1391	301	11387
Hash samlet	1053	10282	336	1835	511	2186	1900	14303
Hashmix ⁶	949	1145	492	609	578	608	2019	2362
Piller ⁷	442	5967,5 stk.	102	1353,5 stk.	318	1610,5 stk.	862	8931,5 stk.

¹ Kilde: Data er hentet fra kriminalforsorgens visitationsregistreringssystem den 11. januar 2021. Tallene er foreløbige og vil kunne ændres i forbindelse med efterregistreringer.

² Se dog note 7.

³ Se dog note 7.

⁴ Se dog note 7.

⁵ Se dog note 7.

⁶ Hashmix er hash blandet med f.eks. tobak.

⁷ Kategorien dækker samtlige piller som findes i fængsler og arrester og angives i styk. Pillerne analyseres ikke, men destrueres efter endt sagsbehandling

3. Påvirkningen af fængslernes kriminalitetsforebyggende arbejde

Straffuldbyrdelsesloven indeholder en behandlingsgaranti, hvorefter en indsat har ret til vederlagsfri behandling mod stofmisbrug, medmindre vedkommende ikke skønnes egnet og motiveret til behandling. En sådan behandling mod stofmisbrug skal så vidt muligt iværksættes senest 14 dage efter, at den indsatte har fremsat begæring herom. Behandlingsgarantien omfatter ikke indsatte, der er udvist af landet ved dom, medmindre særlige forhold taler herfor. Misbrug af euforiserende stoffer er en såkaldt kriminogen faktor og kan således være medvirkende til, at en person er mere tilbøjelig til at begå kriminalitet.

Gennemførelse af behandlingsforløb nedsætter risikoen for tilbagefald til misbrug og dermed også risikoen for tilbagefald til kriminalitet.

Indsmugling og den deraf følgende adgang til euforiserende stoffer under frihedsberøvelsen har stor betydning for deltagelse i et behandlingsforløb. Når der er adgang til euforiserende stoffer mv., kan det for mange med misbrugsproblemer være svært at fastholde motivationen til behandling. Adgang til euforiserende stoffer mv. kan desuden mere generelt give anledning til konflikter og forstyrrelser for de indsatte, hvilket kan påvirke de indsatser, som måtte være iværksat over for de pågældende.

4. Påvirkning af arbejdsmiljøet

De psykiske belastninger, der kan være forbundet med den krævende opgaveløsning bl.a. i forhold til indsatte med narkomisbrug og indsatsen mod narkotika, har stor organisatorisk og ledelsesmæssig bevågenhed, og der følges løbende op individuelt eller på gruppeniveau, såfremt arbejdsmiljøet på en institution, matrikel eller afdeling er udfordret.

De ovenfor beskrevne indsatser og konkrete initiativer vurderes at have en positiv betydning i forhold til arbejdsmiljøet.

Den tydelige organisatoriske prioritering og konsekvente opfølgning i forhold til narkomisbrug og fund af narkotika reducerer således presset på den enkelte medarbejder og medarbejderne imellem, idet retningslinjer og prioriteringer er givet af organisationen og ikke er noget, som den enkelte medarbejder eller medarbejdere i fællesskab skal finde frem til.

5. Sanktioner og forebyggende foranstaltninger

A. Straffuldbyrdelsesloven indeholder regler om, at en indsat obligatorisk skal ikendes disciplinærstraf for en række nærmere

opregnede disciplinærforseelser. Dette gælder således f.eks. ved indtagelse af euforiserende stoffer eller andre stoffer, der er forbudt efter den almindelige lovgivning og ved overtrædelse af straffelovgivningen, når overtrædelsen tillige indebærer en selvstændig krænkelse af orden eller sikkerhed i institutionen, hvilket f.eks. vil være tilfældet ved indsmugling, besiddelse eller handel med euforiserende stoffer eller andre stoffer, der er forbudt efter den almindelige lovgivning.

Som disciplinærstraf kan anvendes advarsel, bøde og strafcelle. Fuldbyrdelse af disciplinærstraf kan helt eller delvis undlades på betingelse af, at den indsatte i en bestemt periode ikke begår strafbart forhold eller en ny disciplinærforseelse.

Udmålingen af disciplinærstraf sker i det enkelte fængsel mv. med udgangspunkt i såkaldte normalreaktionsskemaer, der beskriver det normale disciplinærstrafniveau for en række almindeligt forekommende disciplinærforseelser.

Ved ikendelse af bøde fastsættes størrelsen under hensyn til overtrædelsens art og omfang og kan højst udgøre et beløb svarende til det almindelige vederlag, der udbetales indsatte for én uges beskæftigelse, med fradrag af den del af vederlaget, som er beregnet til dækning af personlige fornødenheder.

Ved ikendelse af disciplinærstraf i form af strafcelle fastsættes varigheden under hensyn til overtrædelsens art og omfang til et tidsrum af højst 4 uger, for unge under 18 år dog til højst 7 dage.

B. Hvis nærmere bestemte indikationer for risiko for en uønsket adfærd er til stede, kan der som forebyggende foranstaltninger anvendes bl.a. overførsel til andet afsoningssted, for eksempel fra åbent til lukket fængsel, tilbagekaldelse af udgangstilladelse og udelukkelse fra fællesskab. De forebyggende foranstaltninger bygger på en vurdering af den pågældendes adfærd. En senere ophævelse af sådanne forebyggende foranstaltninger vil normalt forudsætte, at de indikationer for risiko for en uønsket adfærd, som medførte den forebyggende foranstaltnings iværksættelse, ikke længere er til stede.”